

Tjänsteskrivelse

2023-01-25

Diarienummer: 23SON19

Handläggare:

Lisa Hellström
026-17 90 28
lisa.hellstrom@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Tillsynsrapport för serveringstillstånd 2022

Sammanfattning av ärendet

Uppföljning av kommunens tillsynsplan för serveringstillstånd år 2022.

Bakgrund

Enligt alkohollagen ska kommunerna upprätta tillsynsplan och skicka in kopia på denna till länsstyrelsen. Syftet med tillsynsplanen är att få en tydlig struktur på tillsynsarbetet med mätbara och uppföljningsbara mål. Exempelvis ska det framgå vad som ska prioriteras, antal tillsynsbesök och eventuell inriktning på dessa.

Utredning

Efter cirka två års pandemi blev år 2022 något mer av ett "normalår". Pandemin har dock påverkat många bolags ekonomi negativt, vilket även har framkommit vid den inre tillsynen. Värt att notera är också att antalet tillfälliga serverings-tillstånd ökade markant under 2022, eftersom samhället nu åter öppnade upp för möjligheten till festivaler, bröllopfester och andra tillställningar.

Förebyggande tillsyn

Utbildningen Ansvarsfull Alkoholservering genomfördes 2022 för krögare under två dagar i maj. Kursen arrangerades i samverkan med gästrike-kommunerna (Gävle, Sandviken, Ockelbo och Hofors) och var i år förlagd till Gävle. 33 deltagare medverkade på kursen.

Samarbetet med polismyndigheten har fungerat bra runt både kurser och tillsynsarbete under året. Polisen har medverkat på kursen Ansvarsfull alkoholservering.

Tillsynsrapporter skickas löpande från polisen till alkoholhandläggarna när polisen gjort egna tillsynsbesök. Polisen får också del av kommunens löpande tillsynsplanering, så att de kan ansluta med kort varsel om de ser att de har möjlighet att delta på något tillsynspass. Tydligt märkbart är dock fortfarande Polismyndighetens resursbrist och svårigheter att möta upp personell i fråga om möten och tillsyn m.m. Det saknas inte vilja till samarbete men de har inte tillräckligt med personal för att möta upp behovet.

Krogar mot Knark återupptogs under hösten 2021 och hölls då i anslutning till utbildningen i ansvarsfull alkoholservering. Krogar mot Knark hölls även i anslutning till ansvarsfullutbildningen i maj 2022. Vi har fått positiv respons från krögarna gällande utbildningen och många ser ett behov av ökat samarbete kring problematiken med narkotikaanvändning i krogmiljö.

KrögarNytt är ett informationsbrev där tillståndsgruppen informerar tillstånds-havare i Gävle kommun om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholservering. Fyra informationsbrev har skickats till kommunens tillståndshavare under 2022. Breven innehåller information om sådant som kan ha betydelse för deras verksamhet avseende alkoholservering.

Näringslivsenheten har anordnat ett flertal krögardialoger under året, vid vilka både enhetschef och alkoholhandläggare har närvarat.

Under pandemin har digitala länsträffar anordnats av Länsstyrelsen Gävleborg. Under 2022 har träffarna återgått till att bli fysiska. Minst en av handläggarna i Gävle har medverkat på dessa. Träffarna är ett forum för informationsutbyte och likabedömningsarbete. Länsstyrelsen har även ordnat några digitala utbildningar under året samt en fysisk utbildning i yttre tillsyn. Den fysiska utbildningen anordnades under

tre dagar i slutet av november och var förlagd till Stockholm. Två av enhetens handläggare närvarade på dessa.

Inre tillsyn

Samarbetet med övriga berörda myndigheter löper på bra på vardagsplanet. De samverkansmöten som normalt arrangeras fyra gånger per år har delvis fått ligga i träda under pandemin, men fysiska samverkansmöten har återupptagits. Den löpande kontakten fungerar tillfredsställande mellan kommunerna och med övriga myndigheter.

Under 2022 har majoriteten av alla befintliga tillståndshavare i kommunen granskats genom inre tillsynsåtgärder. Remissförfrågan har då skickats till polis-, skatte- och kronofogdemyndigheten för att säkerställa fortsatt personlig och ekonomisk skötsamhet. Ett fåtal tillståndshavare har inte fått inre tillsyn under 2022. Dessa prövas i stället i början av 2023. Övriga tillståndshavare har fått motsvarande granskning inom ramen för ärenden initierade med anledning av ändring i deras serveringstillstånd under 2022.

Yttre tillsyn

Under 2022 har den yttre tillsynen återtagits i normal omfattning. Totalt har 253 tillsynsbesök genomförts på 129 serveringsställen under året. Som en jämförelse genomfördes 223 tillsynsbesök under 2021, 130 besök under 2020, 287 besök under 2019, 308 besök under 2018, 365 besök under 2017, 275 besök under 2016 och 344 besök under 2015.

Vid utgången av 2022 fanns 151 stadigvarande serveringstillstånd till allmänhet och slutna sällskap i kommunen. Det är samma antal som året innan.

Av statistiken ovan framgår att alla serveringsställen inte har erhållit ett tillsynsbesök under år 2022. En del tillstånd till slutna sällskap och lunchrestauranger med festbokningar har oregelbundna öppettider och relativt liten omfattning på utnyttjandet av sina serveringstillstånd. Ett flertal av dessa har därmed inte besökts under året.

Riktad tillsyn har genomförts under 2022 vid vilken restaurangernas toaletter har kontrollerats i samband med tillsynsbesöken. Riktad tillsyn har också gjorts avseende restaurangernas brandskydd. Vid tillsynen har ett flertal brister i brandskydd

uppmärksammats, så som avsaknad av nödutgångsskyltar och låsta eller blockerade nödutgångar.

Annan tillsyn i samverkan med annan myndighet har under året genomförts med Skatteverket och Polismyndigheten vid ett tillfälle i oktober.

Arvoderade inspektörer har även under 2022 stått för en hög andel av tillsyns-besök. Alkoholhandläggarnas schemalagda arbetstid för tillsynsarbete har under året hållits på låg nivå till förmån för handlägningsarbete. Ett mindre antal tillsynsbesök har gjorts av handläggare, främst för att bibehålla direktkontakten mellan handläggare och verksamheter. Under våren har dock handläggarna gjort tillsynsbesök i större frekvens än tidigare. Huvudsyftet med att handläggarna ska göra mer tillsyn är att lära känna kommunens tillståndshavare och öppna upp för en bättre dialog.

Under 2018 genomförde Länsstyrelsen Gävleborg en berusningsstudie i länet. Information gällande berusningsstudien lämnades under 2019 på länsövergripande nivå till både kommunala företrädare och tillståndshavare. Inför våren 2020 planerades en utbildning som Länsstyrelsen riktat skulle erbjuda till ett mindre antal krögare för att förebygga fortsatt berusning och oordning. Utbildningen skulle främst rikta sig till nattserveringsställen, vilka var föremål för berusningsstudien och uppvisade bristande efterlevnad gällande berusning och servering till berusade gäster. På grund av coronapandemin sköts utbildningen först upp till november 2020 och skrinlades sedan ytterligare. I skrivande stund finns inget nytt datum satt.

Under året har 116 tillsynsutredningar initierats, vilket är drygt 20 ärenden färre än år 2021. En stor del av dessa ärenden, 87 stycken, utgörs av inre tillsynsärenden. Yttre tillsynsärenden inleds endast vid uppmärksammade brister. Under året har fyra ärenden motiverat beslut om återkallelse av serveringstillståndet. Alla dessa gällde allvarliga ekonomiska brister. Därutöver har kommunen beslutat om varning i sex ärenden och erinran i 23 ärenden. Övriga avslutade ärenden har avslutats utan påföljd, normalt för att noterade missförhållanden har bedömts vara en engångshändelse, eller för att ärendet bestått av en inre rutin-kontroll där inga brister har framkommit.

Jämfört med 2021 har antalet sanktionsbeslut ökat med nästan det tredubbla. Detta beror på flera orsaker, men en förklaring är att många företag fått det tufft till följd av

pandemin. En annan förklaring är att tillsynsfrekvensen nu har åter-gått till det normala. Under 2021 fanns det dessutom restriktioner avseende exempelvis kortare öppettider på serveringsställena.

Under 2022 har de flesta ärenden hanterats i normal hastighet utan onödiga liggtider.

Våren 2022 lades stort fokus på att se över kommunens lokala riktlinjer för serveringstillstånd. Kommunens krögare var delaktiga i framtagandet, både genom krögarträffar och som remissinstans. De nya riktlinjerna antogs slutligen av fullmäktige den 20 juni.

Lisa Hellström

Enhetssamordnare och alkoholhandläggare

Livsmiljö Gävle

Ärendet hanteras av Socialnämnden vid sammanträdet den 21 februari 2023. Enhetssamordnare och alkoholhandläggare, Lisa Hellström, har varit ansvarig handläggare i ärendet.